

Este societatea dvs. pregatita, din punct de vedere juridic, pentru contextul economic generat de criza Covid-19?

Pe masura ce economia globala intra într-o criza fara precedent cauzata de pandemia COVID-19 a carei amploare urmeaza a fi încă dezvaluita, factorii decizionali ai companiilor ar trebui sa acorde atenție și pârgurilor juridice ce pot ajuta societățile sa navigheze cu succes în aceasta perioada, prin flexibilizarea și optimizarea procesului de luare a deciziilor și, în general, de funcționare din punct de vedere corporativ.

Numeroase societăți au întâmpinat dificultăți în aceasta perioada în procesul decizional la nivelul administratorilor / consiliului de administrație (CA) și al adunarilor generale ale asociațiilor / acționarilor (AGA), sau au întâmpinat diverse greutăți generate de un cadru juridic intern inflexibil. Toate acestea au dus la împiedicarea funcționării în condiții optime a societăților.

Având în vedere ca atât în timpul, cât și în perioada imediat urmatoare reacția rapida va fi esențiala, ar fi util ca aceasta perioada sa fie folosita pentru o privire mai atenta asupra pașilor care pot fi luați în vederea atenuării riscurilor juridice viitoare, și îmbunătățirii organizării corporative interne, ținând catre o mobilizare în cele mai bune condiții odata ce criza se va atenua și respectiv termina.

În calitate de avocați ce suntem alaturi de clienții noștri în aceasta perioada dificila, știm ca schimbarea nu este niciodata ușoara. Cel mai bine este atunci când schimbarea este planificata din timp. Având în vedere însă ca este improbabil ca aceasta recesiune sa se termine în scurt timp, nu este înțelept ca deciziile sa fie amânate. În acest context, în plus fața de ne ține clienții la curent cu privire la cele mai noi modificari juridice și fiscale, am pregatit o trecere în revista a unor aspecte corporative care ar fi bine sa fie luate în considerare, întrucât implementarea unor practici corporative sanatoase și susținerea îmbunătățirilor în aceasta direcție pot ajuta societățile sa funcționeze mai eficient.

1. Pregatiți societatea pentru viitor – revizuiți Actul Constitutiv

Situația actuala a crizei financiare cu care ne confruntam necesita decizii rapide și inteligente. Pentru a putea reacționa în consecința, o societate trebuie sa se asigure ca Actul sau Constitutiv conține prevederi adecvate situației în care se afla. Sunt recomandate în acest sens masuri precum urmatoarele:

- €€€€€ modificați și revizuiți Actul Constitutiv pentru a permite luarea deciziilor prin mijloace electronice de comunicare atât în cazul CA, cât și în cazul AGA;

Deși instanțele române au recunoscut deja posibilitatea de a convoca, ține și lua hotărâri AGA prin mijloace de comunicare electronica (întâlniri pe Zoom sau Skype și votare prin corespondența sau e-mail) chiar daca Actul Constitutiv nu prevedea o astfel de posibilitate, iar Guvernul României a aprobat pe 7 mai o Ordonanța de Urgenta pentru adoptarea unor masuri în domeniul societăților, în vederea facilitării desfășurării reuniunilor organelor statutare pe perioada stării de urgența și pentru o perioada limitata dupa încetarea stării de urgenta, ar fi mai sigur daca dispozițiile relevante ar fi incluse în Actul Constitutiv al

societății.

- €€€€€ asigurați-va ca societatea are mai mult de un administrator, sau ca administratorul are puteri de delegare prevazute în mod specific în Actul Constitutiv și un mandat valabil; mai mult decât atât, asigurați-va ca puterile de reprezentare ale administratorilor au suficienta flexibilitate pentru a gestiona circumstanțe neprevazute;

- €€€€€ implementați semnatura electronica; documentele care poarta semnatura electronica certificata au aceeași valoare juridica precum înscrisurile sub semnatura privata.

2. Ajustați capitalul în mod responsabil

În funcție de nevoile sale, un management responsabil al unei societăți ar trebui să urmărească să pastreze un echilibru în structura capitalului între valoarea activelor și a datoriilor. Reglarea structurii capitalului în timpul crizei financiare trebuie să țină cont de interesele primordiale ale acționarilor / asociaților, dar ar trebui, în același timp, și să minimizeze riscul financiar al societății. Un set de măsuri de acest tip ar putea include:

- €€€€€ verificați și remediați (daca este cazul) subcapitalizarea societății situația în care activul net al unei societăți s-a diminuat la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris; aceasta situație este de obicei rezolvată printr-o majorare sau o reducere a capitalului social, în funcție de care dintre aceste opțiuni este mai potrivită pentru societate;

Chiar dacă Ordonanța de Urgență aprobată de Guvern pe 7 mai prevede că până la data de 31 iulie 2020 CA nu este ținut de obligația de convocare a AGA în caz de subcapitalizare (obligație care este corelată cu prelungirea termenului de convocare AGA pentru aprobarea situațiilor financiare anuale), societățile ar putea începe deja colectarea informațiilor cu privire la acest aspect și la modalitățile de rezolvare a unei posibile subcapitalizări.

- €€€€€ în general, majorați capitalul social, de exemplu, prin numerar sau contribuție în natura sau prin compensarea unor creanțe certe, lichide și exigibile asupra societății cu acțiuni ale acesteia, sau reduceți capitalul social pentru a vă adapta mai bine la condițiile actuale și pentru a crea o structură a capitalurilor proprii mai eficientă.

3. Implementați restructurări corporative și cautați oportunități de fuziuni și achiziții

Dacă afacerea se confruntă cu dificultăți rapide, o restructurare corporativă poate reînnoi sau îmbunătăți calea spre profit, poate reduce costurile și restabili încrederea acționarilor / asociaților. În funcție de circumstanțe, există o serie de acțiuni care pot fi adecvate pentru a restructura sau reorganiza o societate. Acestea includ:

- €€€€€ fuziuni, care permit, printre altele, o gestionare centralizată a tuturor liniilor de business, sinergii, economii de scară și gestionarea riscului financiar;

În general, consolidarea a două sau mai multe activități prin fuziune are ca rezultat sinergii de venituri și costuri care cresc valoarea societății absorbante sau a entității nou create. Printre sinergiile cu privire la venituri le amintim pe cele care îmbunătățesc capacitatea societății de a regenera și de a crește veniturile, precum extinderea potențialului de piață, diversificarea produselor și a unităților de producție, accesul la mai multe resurse precum know-how, mărci comerciale, brevete, etc.

În ceea ce privește sinergiile legate de costuri, acestea ar putea duce la reduceri de costuri datorită unei structuri a costurilor operaționale mai eficiente. De asemenea, acționarii ar trebui să țină cont de faptul că o fuziune reușită poate duce la economii de scară și chiar la eliminarea anumitor costuri, de ex. costurile cu chiria, remunerațiile management-ului.

- €€€€€ divizari; în anumite cazuri, o divizare bazată pe linii de business poate duce la o mai bună administrare a societății, ajutând-o să își concentreze resursele și să gestioneze mai bine unitatea care are un potențial mai mare pe termen lung;

Divizarile pot fi, de asemenea, recomandabile în cazul liniilor de afaceri neperformante, care ar putea duce în final la

economii suplimentare de costuri. Divizarile pot fi declanșate și din dorința de a face anumite unitați de business mai atractive pentru potențialii investitori, în special în cazurile în care unitățile în cauza au rezultate mai bune decât societatea în ansamblu și acționarii au observat o reticență a potențialilor cumparatori de a achiziționa întreaga entitate, dar un interes crescut pentru o anumita unitate de business.

- transferuri de active sau de afaceri intra-grup, sau transformarea în entități noi mai potrivite modelului de business din contextul actual;
- dizolvări și lichidări voluntare ale entităților care pot rezulta, de exemplu, din divizari, caz în care s-ar putea decide începerea procedurilor privind dizolvarea și lichidarea voluntara a celorlalte entități neprofitabile.

De asemenea, în contextul unei piețe în schimbare rapida, societățile ar trebui să evalueze dacă ar putea monetiza pierderile prin planificarea unei vânzări sau achiziții de active neperformante.

Piața de fuziuni și achiziții în condiții de dificultate este mai complicată și sofisticată decât cea tradițională; cu toate acestea, istoria ne spune că șocurile pe piața dau naștere oportunităților și ca este doar o chestiune de a ști unde sunt aceste oportunități și de a fi pregătit pentru ele.

4. Îmbunătățiri organizarea corporativă internă a societății

Contextul economic actual este un moment bun pentru a face un pas înapoi și a privi la modul în care societatea poate deveni mai pregătită pentru scopul sau ca urmare a implementării anumitor modificări.

Societățile ar trebui să profite de acest moment pentru a pune în ordine sau a actualiza registrele și înregistrările lor corporative pentru (i) ușurarea desfășurării activității în viitor, (ii) potențiale achiziții viitoare, și (iii) finanțări externe de către bănci sau noi investitori. Câteva exemple în acest sens cuprind:

- înregistrările cu privire la sediul social principal /sediile secundare trebuie să fie valabile și actualizate pentru a reflecta situația lor actuală;
- mandatul administratorilor/auditorilor trebuie să fie actualizat și/sau extins pentru a răspunde nevoilor viitoare ale societății;
- beneficiarul real: chiar dacă termenul de depunere a declarațiilor pe propria răspundere cu privire la beneficiarul real este suspendat pentru perioada stării de urgență și prelungit pentru o perioadă de trei luni de la data încetării stării de urgență, se pot întreprinde proactiv pașii necesari și formalitățile necesare pentru a permite depunerea declarației în timp util.

În general, cu excepția cazului în care implică termene de opoziție sau formalități în fața instanțelor de judecată (precum transferuri de părți sociale în societăți cu răspundere limitată, reduceri de capital social, fuziuni, etc.), înregistrările la Registrul Comerțului relevante ale operațiunilor de mai sus au putut fi realizate chiar și în timpul stării de urgență, întrucât Registrul Comerțului a trecut complet la funcționarea online, prin intermediul platformei portal.onrc.ro.

5. Fiți pregătiți în general din punct de vedere juridic

Cu titlu mai general, societățile ar trebui să profite de această perioadă pentru a se asigura că sunt pregătite din punct de vedere juridic pentru o funcționare la nivel optim.

Acest lucru presupune, printre multe altele, actualizarea politicilor de guvernare în ceea ce privește comunicarea prin intermediul platformelor de colaborare on-line, modificarea contractelor individuale de muncă pentru a reflecta natura relațiilor de muncă post-criză, de exemplu, munca la domiciliu, clauzele de confidențialitate și privind protecția datelor cu caracter personal și modificarea anumitor contracte pentru a se adapta mai bine nevoilor individuale curente ale societății și ale

partenerilor sai contractuali.

Desigur ca, în funcție de punctele diferite de plecare și de strategiile interne, societățile vor avea în mod natural o abordare diferita cu privire la fiecare astfel de pârghii juridice. Ceea ce este necesar este sa avem disciplina de a ignora mulțimea și de a planifica și implementa masuri care altfel ar fi fost probabil neglijate în perioadele de optimism.

În acest climat de incertitudine fara precedent, cu o durata imposibil de prevazut în prezent, este de asemenea vital sa aveți de partea dvs. avocați care sunt obișnuiți sa se confrunte cu situații dificile. Valoarea avocaților de încredere care pot evalua cu calm și profesionalism care sunt considerațiile importante, unde sa acorde prioritate și care sa ajute la colectarea și interpretarea datelor pentru a lua decizii optime, nu poate fi supraevaluata. CMS se bazeaza pe un set de abilitați juridice și de business menite sa ajute și societățile aflate în dificultate, ajutându-le sa treaca cu bine prin criza actuala, astfel încât sa se re poziționeze cat de repede posibil dupa aceasta perioada de perturbare economica.

Pentru mai multe informații cu privire la cele de mai sus precum și pentru suport în vederea optimizarii societății dumneavoastra din punct de vedere juridic, va rugam sa contactați unul dintre experții CMS. Persoane de contact: [Rodica Manea](#) (Partner) și [Elena Andrei](#) (Senior Associate), avocate în cadrul departamentului Corporate M&A al firmei internaționale de avocatura CMS.